

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

22. Flagell. voluntaria moribundi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Christum
honorificè,
& Christiana
repræsentat.

11.
Quanta vis
gratiæ Neo-
phyt.

21.
Flagell. vo-
lunt. ii. mo-
ribundi.

rebus in scenam producendis, nihil de suo scurrili audebant inferere, prodibat personam Dei cæli gerens planè vultu eodem, colore & ornatu quo apud nos depictum obseruauerant Salvatorem; circumstantibus illi, ut consueuerant ante aram humili reuerentia Christianis, ille tota eius quem imitabatur assumpta maiestate, sublimi è throno leges iis dabat, hoc est præcepta Decalogi ne verbo quidem ex iis prætermisso. Spondebat constantibus in eorum obseruatione beatam immortalitatem ad quam illos in cælum secum esset rapturus; sin autem vè miseri: nam legum suarum violatoribus paratos inferos, non esse inferi falsorum Deorum, veterum dæmonum similes, qui ex Indis in Sinas venerant emendicaturi venerationem, Bonziorum fallacium rogatu inde forsitan extrudendi. Sic illi loquentem cæli Dominum inducebant: eratque re vera Christianorum vita, summæ Ethnicis admirationi, sed ea præcipuè in cor vnum & animam coagmentata illorum charitas, alienis perinde ut propriis calamitatibus sollicita, nec solum viuentibus, sed etiam mortuis solita opem ferre: ad hæc spontaneæ afflictationes ultra quam deberet ex molli & ignaua Sinarum indole expectari; senesque ipsos in hac secum lucta iunioribus præiisse, feruida vnus probauit pietas (nam erant complures quorum fecem ætatis ab anno septuagesimo ad nonagesimum Christus gratiæ suæ dignatus miraculo fuerat) sed in iis vnus tam crudo diu, & sæpè verberis in semet sauebat, ut ad crepitum plagarum horreat eius familia, præsertim filius. Admodum adolescens, & nondum Christianus, qui morbo postea ad extrema vergens, cum esset baptismo expiatus, mortem quæ Sinis nihil potest esse formidabilium, sic amauit, ut breues quæ supererant eius moras ferret ægerimè, adeò illum certa fiducia Sacerdos noster animarat potiundæ mox beatæ immortalitatis; pudebat enim nihilominus Christo se sistere tam incultum, nullo patè ornatu meritum, ut cui pridè Christiano eras forsitan morituro, serum esset ea colligere. At hic succurrit illi memoria flagellorum quibus assuescit parentem nouerat, rogauitque ut se parte illorum dignaretur; suauit ipse manu eadem quæ sibi infligeret verbera: petitione filij fractus senex bonique illius æterni gaudio, non sensit naturam abhorrentem à dura filij moribundi verberatione, nec addubitauit an fas esset; plagas ei inflixit ducentas (qui fuisse videtur eius modus) inter pias utrimque & dulces lachrimas, quibus pium utriusque errorem, visus est non aspernari Deus imò iuuenis pauld post, inter lætas vitæ quàm prægestabat expectationes, & gratulantis parentis festiuos fletus animam efflauit. Hinc parens Deo gratias acturus in templum ad nos venit, quibus factum narrauit, & se illis debere professus est, quod beatum in cælo filium haberet. Tam certa & firma cælestium persuasione sustentabatur bonus senex! eratque hæc eadem diuinorum fides Christianis Nancianensibus adeò communis, ut eorum vni, mortem filij quadrumi: simul venirent gratulatum quod certo se sciret receptum cælo filium

filium possidere. Tantæ huius in morte fiduciæ dum causas inquirunt
 Ethnici, sola eius nominatione velut ictu infauti syderis pauere soliti,
 precepta illarum firmitate, iis se adiunxerunt cum quibus mortem
 non timerent. Magno providentia diuina, bonitatis suæ sensu Patres re-
 creabat, dum iis non infantes modo, verum & adultos, & natu gran-
 des, morti temporariæ proximos oblictebat subducendos morti lem-
 piternæ in beatam vitam, dolentes maximè quod hanc seriùs cogno-
 uissent, nec possent tunc aliud præter mortem ei impendere. Ad hoc
 Patres feruida quorundam in alienam salutem sollicitudine vtentur,
 & inuestigabant moribundos in quibus eorum quæ sani audissent, re-
 uulseret aliquid sanæ mentis. Ex iis suo è pago Marcus, Christia-
 nus egregius, reuertebatur Nancianum, cum muris propior videt
 mortuum efferti, extra urbem de more humandum, & ex prætereun-
 te sandapila vocem audit prodire quâ exterriti vespillones onere pro-
 iecto diffugiunt. Accedens Marcus recludit Sarcophagum, puellam in-
 uenit annorum septemdecim enixè obsecrantem, ne sepeliri se viuam
 pateretur, seruam se esse hominis Ethnici, quem ipsa nominabat,
 (eratque pridem Marco notissimus, vt qui Christiana institutione
 frustra illam baptismo parare laborasset; quòd nollet cum Christo mo-
 res induere Christianos. Cauentem herum ne ad mortem ægrotans do-
 mi moretur, quod Sinæ putant ominosissimam, defectiue sensuum
 repentina captam, iussisse illicè sarcophago claudi, & pro mortua ef-
 ferri. Cui Marcus non poterat filia in manus incidere huic tuo articu-
 lo magis propitias, faxo, nisi tu non vis, vt hac è misera quam per-
 dis vita, in beatam transeas, eamque immortalẽ. Arridens illa tam
 optato bono, volo, inquit, omninò, nec viam ignoro; noui enim te
 probè nec alia egeò catechesi, ab ea quàm ex te didici, audiebam quæ-
 cumque meo hero tradebas, & verã indicabam, ardebamque deside-
 rio baptismi, sed conditione seruitutis, vetabar de me statuere: inter-
 rogatam paucis Marcus vt sensit abundè scitu necessaria percepisse,
 sacro fonte lustrauit; nec vllò circumquaque inuento qui sustineret il-
 lam domi suæ mori; coactus est noctem aduigilare ibidem morienti,
 vbi cælo albente placidè obiit. Istiusmodi euenta diuinæ gratiæ quos-
 dam procul vocantis in Christo victuros, alios in Christo morituros,
 illustra fuerit & multa Nanciani, in quibus nonnulli post triginta Ma-
 gistros variorum errorum mutatos ad indagandam veritatem, ad Chri-
 stum denique appellabant tam euidenti sapiùs, & inusitato præroga-
 tivo diuinæ operæ, vt recogitato eo Christiani stabilirentur solidiùs in
 suscepra fide, & æmularentur Patrum perpetua studia in conuersione
 animarum. Hoc igne instinctus Literatus, nomine Stephanus vir san-
 ctus, Nanciano in patriam sex dierum itinere reuersus, sodalium
 cœgit Catechumenorum, quos rudi intereà Magisterio informatos
 Patrum cuiuspiam perficiendos daret in absolutam Christianismi for-
 mam, Christianam doctrinam, Catechismi partem, & augustissimum

23.
 Baptismus
 puellæ dum
 effertur.

24.
 Conuersi in
 conuerten-
 dis aliis ar-
 dentes.

